

שלום ושבוע טוב,

אחרי חופשת פסח שממנה שבנו עם כוחות מחודשים – אנחנו חוזרים לשגרה עמוסה וחשובה. על סדר היום עומדים בימים אלו נושאים רבים, חלקם דחופים ומורכבים, ואנו פועלים במרץ לקידום מול משרדי הממשלה, בכנסת ובתקשורת.

● **ביטול היטלים על התוצרת החקלאית מארצות הברית** – כפי שעדכנו לפני החג, ממשלת ישראל מקדמת לאחרונה מהלך לביטול או להפחתה של היטלי סחר על מוצרים חקלאיים מארצות הברית, כחלק מהרחבת שיתופי הפעולה הכלכליים בין המדינות וחיזוק יחסי הסחר הדו-צדדיים. **היטלי הסחר – שהם למעשה מכסים המוטלים על תוצרת חקלאית מיובאת – נועדו להגן על הייצור המקומי מפני תחרות במחירים נמוכים, במיוחד בענפים רגישים כגון פירות וירקות טריים, ענבים ליון, ירקות לתעשיית הקפואים, מוצרי עגבניות (מחית וקטשופ), בשר פטם, ביצים ומוצרי חלב. ביטול היטלים צפוי לפגוע באופן משמעותי ביכולת ההישרדות של חקלאים מקומיים, שהעלויות והרגולציה שהם מתמודדים איתן גבוהות בהרבה מאלה של מתחריהם מעבר לים. צעדים כאלה מגבירים את התלות של ישראל ביבוא מזון ומחלישים את החקלאות המקומית, שהיא אבן יסוד בביטחון המזון והלאומי של המדינה. בנוסף, פגיעה בענפי החקלאות המקומיים תפגע בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית, שם החקלאות מהווה מקור תעסוקה מרכזי ותורמת לעיבוד הקרקע ולשמירה על שטחים פתוחים. לנוכח מכלול ההשלכות, ישנה חשיבות רבה לקיום דיון מעמיק ושקול טרם יישום מהלכים מסוג זה.**

במכתב שכתב שר החקלאות וביטחון המזון ח"כ אבי דיכטר לשר האוצר: **"אין ביכולתנו להסכים להגנה המכסית מעל מוצרים חקלאיים רגישים"**, ובנוסף ציין כי **"התוצאה של מהלך זה תביא לכרסום דרמטי בכדאיות הייצור המקומי ותסכן את היכולת הלאומית לשמר רציפות אספקה ולהבטיח בין היתר את בטחון המזון הלאומי"**. בנוסף ציין השר במכתבו שבהסכם הסחר שנחתם עם ארה"ב בשנת 1985 הוחרג תחום החקלאות והוסכם לאפשר מגבלות של מכסים על תוצרת חקלאית. כל הממשלים שמרו מאז על עקרונות אלה, כולל ממשל טראמפ, שממנו לא נשמעה דרישה לביטול הסכם הסחר בנוגע למוצרים חקלאיים. התוצאות הראשוניות של ניתוח הנתונים שמתקבלים ממקורות שונים כולל מהאקדמיה, מצביעות על כך שהשלכות הכלכליות של ביטול ההסכמות בנוגע לחקלאות, במסגרת הסכם הסחר עם ארצות הברית הן **קשות ביותר, אינן נחוצות ולא ישפיעו על שינוי מאזן הסחר בין ארה"ב לבין ישראל**, וזאת משום שמאזן הסחר בין ישראל לארה"ב בתחום החקלאות הוא לטובת ארה"ב (היקף היבוא מארה"ב של מוצרים חקלאיים לישראל הוא גדול מהיקף היצוא של מוצרים חקלאיים מישראל לארה"ב). בנוסף, מרבית היבוא מארה"ב של תוצרת חקלאית פטור ממכס וישנה רשימה מצומצמת של מוצרים חקלאיים רגישים בהם קיימת הגנה מכסית ביבוא מכל העולם. אנו, בהתאחדות חקלאי ישראל עוסקים בבדיקה מעמיקה של כל הענפים שעשויים להיפגע מהמהלך ומרכזים את הפעילות של כלל הענפים נמצאים בקשר עם משרד החקלאות, משרד האוצר ועם חברי השדולה החקלאית בכנסת, **במטרה: לסכל את המהלך הרע הזה**, ומבקשים מכולם לעבוד יחד!! ונמשיך כמובן לעדכן.

● **שירות מקוון חדש בנושא מים** – בשעה טובה יש כעת אפשרות להשתמש בטופס המקוון לבקשות בנושא מים מטעם משרד החקלאות וביטחון המזון. שירות זה מאפשר לחקלאים להגיש בקשה להקצאת מים או לתוספות מים לפעילות חקלאית, או להעברת מים חד פעמית בין צרכנים. ניתן להיכנס בקישור המצורף <https://www.gov.il/he/service/application-for-allocation-of-water-to-farmers>.

● **עידוד דור צעיר בחקלאות** – ביום שני שעבר (21 באפריל) ועדת המשנה של ועדת הכלכלה בראשותו של ח"כ אלון שוסטר, דנה בדרכים לעידוד דור צעיר להיכנס לענף החקלאות, על רקע ההזדקנות המואצת של החקלאים ומספר משקים, שהצטמצם מ-40 אלף ל-17 אלף בארבעה עשורים. בדיון הודגש הצורך בהשקעות, ליווי והכשרות, לצד חשיבות של קדמה טכנולוגית והון אנושי. בדיון הוצגו יוזמות לעידוד צעירים מהתיכון ועד אחרי הצבא, כולל הקמת כפרים חקלאיים ופרויקטים חינוכיים. נציגי הממשלה ציינו את חשיבות הנושא, אך הדגישו את הצורך בתקציבים ייעודיים. יו"ר הוועדה ח"כ אלון שוסטר סיכם כי יש לשלב את התמיכה בדור ההמשך בתוכנית הלאומית לעשור הקרוב. אנו מודים לח"כ שוסטר על קידום הנושא החשוב באופן עקבי.

● **פיצוי מלחמת "חרבות ברזל" במסלולים הוורודים** – בשעה טובה מתווה פיצויים בחקלאות לשנים 2024-2025, נפתח להגשה באתר רשות המיסים. במתווה שני מסלולים אפשריים להגשה:

1. **מסלול "סכום לדונם"** – תשלום לפי דונם, המיועד לישובים מפונים בצפון. חקלאים בישובים המפונים בצפון יוכלו לקבל פיצוי מיוחד לנזקי המלחמה לשנת 2024 ופיצוי שיקום לשנים הבאות.
2. **מסלול "רווח תפעולי"** – מיועד לכלל החקלאים ולכלל הגידולים באזורים הרלוונטיים 0-9 ק"מ בגבול הצפון, ובדרום מ-20-0 ק"מ (לפי החלטת וועדת כספים) – הפרש המחזורים החיובי בין הרווח התפעולי הממודד בתקופת הבסיס, ביחס לרווח התפעולי בתקופת הנזק הראשונה ו/או השניה בהתאם למקרה.

המגדלים בצפון יכולים להיעזר בפרויקטור מטעם משרד החקלאות - איל יונס במספר 052-6016251 או בדוא"ל evaljonas@hotmail.com, או למירי קינסבראון – משרד החקלאות 050-6241969. כמו כן, אנחנו מודעים כי קיימת בעיה בבאתר מיסים בהגשת הבקשות למי שכבר יש לו בקשה קודמת באתר. מי שנתקל בבעיה מתבקש לפנות למירי שתרכז את הבעיות ותנסה לסייע מול רשות המיסים.

● **בצורת** – כפי שעדכנו בעבר, בשנת 2025 מתמודדת החקלאות בישראל עם השלכות חמורות של בצורת מתמשכת, הן בצפון והן בדרום הארץ. מחסור משמעותי במשקעים בשנה האחרונה פוגע בזמינות מקורות המים להשקיה, מאיים על גידולים עונתיים ורב-שנתיים, ומציב אתגר קשה בפני חקלאים בתחומים שונים – מגידולי שדה ועד למטעים. תנאי היובש מגבירים את הסיכון לירידה ביבולים, לנטישת שטחים מעובדים ולפגיעה בפרנסת חקלאים, במיוחד באזורים פריפריאליים. המצב מחייב היערכות לאומית הכוללת סיוע ישיר, פתרונות השקיה חלופיים, ותכנון ארוך טווח לחקלאות בתנאי אקלים משתנים. אנו בקשר מול אנשי משרד החקלאות וביטחון המזון, משרד האוצר ורשות המים ואנו נערכים לקראת פגישה עם אנשי המקצוע במשרד שמתעסקים בנושא.

שר החקלאות וביטחון המזון העביר **המלצה לשר האוצר להכריז על בצורת, בהתאם לחוק מס רכוש באזורים שבהם המחסור במים הוא הקיצוני ביותר ומשפיע בעיקר על גידולי הפלחה**. אנחנו פועלים יחד עם משרד החקלאות וביטחון המזון ליצירת מסלול נוסף של תמיכה ופיצוי לאזורים שאין בהם חלופה של מים ונדרש לנייד מים מגידולים חד שנתיים לגידולים רב שנתיים.

- **נוהל התמיכה הישירה במגדלי זיתים לשמן** - בהמשך להסכם בין משרד החקלאות ומשרד האוצר, יופחת המכס על שמן זית ל-10% מהמכס המקורי, החל מ-1 בספטמבר 2023. במקביל, כדי לשמור על הייצור המקומי, יועברו מדי שנה 30 מיליון ש"ח לתמיכה ישירה במגדלי זיתים לשמן. התמיכה תחולק לפי סוג הגידול (בעל או שלחין) ועל פי קריטריונים שייקבעו על ידי משרד החקלאות. נוהל זה מתייחס לחלוקת התמיכה לשנת 2025. ההגשה מקוונת דרך מערכת תאנ"ה. קישור לנוהל ולמערכת: <https://shorturl.at/Jqmun>. ניתן להגיש בקשות עד ה-30 ביוני 2025.

- **השכרת קרקע חקלאית לזמן קצר בשנת תשפ"ו (2025-2026)** - רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) יצאה באפשרות להשכיר קרקע חקלאית לזמן קצר. את הבקשה יש להגיש לרשות מקרקעי ישראל (רמ"י) עד 15 במאי 2025, ליחידה האחראית לפי מיקום הקרקע: צוות עסקאות חקלאיות במשרד המרחבי של רמ"י או אגף עסקאות במגזר הבדואי. הבקשה תוגש על טופס ייעודי, ותחול גם על שוכרים לשנת תשפ"ה, שמעוניינים להמשיך לשנת תשפ"ו. מי שאינו מעוניין להמשיך, נדרש להודיע על כך בכתב עד לאותו תאריך.
יש לצרף לטופס: תשריט איתור. מסמכים מזהים (תעודת זהות או מסמכי תאגיד). אישור משרד החקלאות לפי סוג הפעילות: גידולי שדה, עיבוד במטע, רעייה או הצבת כוורות.
הגשה: דרך אתר רמ"י או בהגשה פיזית במשרד המרחבי.
את הטופס ניתן להוריד מאתר רמ"י או לקבל במשרדים.
לבירורים: מוקד טלפוני 5575*.
לתשומת לבכם: הגשת הבקשה אינה מבטיחה קבלת הקרקע. ההשכרה תיעשה לפי החלטות מועצת מקרקעי ישראל ונוהלי רמ"י. בקשות שלא יוגשו בזמן – לא יידונו.

- **טורר הפרוטקשן בחקלאות** - ביום שישי התקיים כנס מחאה, שיזמה עמותת "עד כאן", כנגד תופעת הפרוטקשן בחקלאות. הכנס התקיים בעסק של "האחים ניסנבוים" ביבנאל, שהשבוע איומו ע"י עברייני הפרוטקשן. בכנס השתתפו חקלאים רבים מכל רחבי הארץ, במטרה להצהיר בפנים גלויות שלא נשלם, למרות האיומים. הפרוטקשן בחקלאות הוא עוד איום על הייצור המקומי החקלאי, שמצטרף לשלל איומים שקיימים על החקלאות. משימתנו יחד עם עמותת "עד כאן" להשפיע על מקבלי החלטות לכולל נושא זה בסדר היום שלהם ולתת את הכלים להתמודד עם תופעה קשה זו באמצעות: ביטוח, חקיקה, הקצאת כ"א, חקירות ותקציבים. אנחנו מחזקים את ידיה של אפרת ניסנבוים במאבק כנגד הפרוטקשן וקוראים לחקלאים להצטרף לעמותת "עד כאן" ולסייע בפעילות העמותה.

לפנינו יום הזכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה ויום העצמאות, ועדיין 59 חטופים נמצאים בעזה ולא יכולים להיות איתנו פה. אני מאחל לכולם חג עצמאות שמח!

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

